

ST-tíðindastovan fyri norðanlond 25 ár

Tað eru í ár 25 ár síðani, at ST tíðindastovan fyri norðanlond varð sett á stovn í København, og hátíðarhald hevur verið á skrivstovuni á H. C. Andersens Boulevard fyri innbodnum gestum, sum tíðindastovan gjøgnum árinu hevur havt samband við: pressuna, stjórnarstovnar, sendistovurnar hjá limalondum og aðrar.

Fyrsta skrivstovan varð opnað 21. januar 1947 í Sankt Peders Stræde sum ein av fyrstu tíðindastovum Sam-eindu Tjóða. Samstundis vórðu tíðindastovur settar á stovn í Washington, New Delhi, Genève og Paris, og undan var longu ein tíðindastova í London, av tí at ST-tænastan byrjaði arbeiði sitt har við fyrireikandi fundum lon-

gu í 1945, og fyrsti aðalfundurin varð hildin í London í 1946. Síðani er talið av ST tíðindastovum vaksið til eini hálvthundrað um allan heim fyri at tæna einum ella fleiri limalondum.

Tíðindastovan fyri norðanlond hevur sum fremsta yrki at fáa fólkunum í norðanlondum flest møgular — og sjálvsagt altíð objektivar — upplýsingar um virki Sam-eindu Tjóða á øllum virkis-økjum: politiskum, fíggarligum, tekniskum, løgfrøðsligum, sosialum og humaniterum.

frá 1920 til út í 1930 vóru umleið 300 gentur, sum virkaðu fisk Tvoroyri. Fiskur varð breiddur úttast úr Froðba til Oravíkar, hvør hella varð breidd. Tað vóru ongi fiskapláss í byrjanini.

Hetta var í mangar mátar ein hørð tíð; men samstundis eisini góð, hon kravdi samanhald og dirvi, tí tað kravdi dirvi at stovnseta og standa á odda fyri Fiskepigernes Fagforening, her kundi nógv nøvn verið nevnd, men lat tað fara, felagið víl goyma minnið um mangar megnar kvinnur, sum stóðu á odda, tá ið á stóð.

Samanhaldið hevur verið gott, og væl var grundað.

Í dag eru runnin 50 ár, og er felagið enn eins virkisfúst í dag sum fyrri mongum árum síðani.

At Fiskepigernes Fagforening hevur sett djúp spor í Tvoroyrar søgu, verða søgu-skrivarnir at finna fram til, einaferð tá ið søgan skal skrivast.

Til Tvoroyrar kirkju lótu fiskagenturnar í 1936 1000,00 krónur og verður mettt eftir peningavirðinum, var hetta ein stór gáva.

Og tá ið krepputíðin kom yvir Føroyar vóru tær so væl fyrri, at tær saman við Fylking stovnssettu Arbejernes Trawlerdrift (A.T.). Á eykaaðalfundi 14. febr. 1936 avgjördu tær at keypa trolaran Leivur Óssurson.

At hetta var eitt stórt stig at taka, er øllum greitt. Tí fyrri teimum, sum fylgja við er hetta eitt tað fyrsta stigið í Føroyum at fara undir trolaravinnu.

Hvat týðning A.T. fekk fyrri Tvoroyri, víta øll: tær avleiðingar, sum komu av krepputíðini í 1950 og av øðrum orsøkum, og sum førdu við sær at A.T. fór av knórnum, skulu vit ikki koma inn á her.

Felagið Fiskepigernes Fagforening hevur lagt rygg til tað uppbygging, sum verið hevur í Føroyum, bæði handaliga og poliískt. Har hava tær víst, at tær vóru og eru upp-gávuni vaksnar.

Nú eru runnin 50 ár síðani stovnanina, og nógv er broytt, bæði víðvíkjandi arbeiðshættum og arbeiðsviðgerð, men framvegis er tað brúk fyrri felagnum. Og tó at tað ikki eru tær stóru arbeiðsøsejurnar meira, vilja fiskagenturnar víta at gera seg galdandi á arbeiðsøkinum við at avgreiða fiskin væl úr hondum, og at arbeiða fram móti at sama løn verður givin til kvinnur sum menn, fyrri sama arbeiði.

Í dag ringja klökkurnar ikki, sireurnar hoyrast ikki meira, tær eru tagnaðar. Hvít hús, Kronborg og Jomfrubúrg eru ikki til longur, alt tað gamla er burtur. Og sjálvi um tíðin er broytt, vil altíð, so leingi sum búgvandi verður á hesum klettum, verða brúk fyrri fólki, sum virka fisk. Og

Framhald frá 1. síðu (2)

Einar Waag verið við til at innstillað nógvar lerarar til starv, og av teimum umleið 40 lerarum, sum í dag dag starvast við Klaksvíkar skúla, hevur Einar Waag verið við til at innstillað allar, uttan tveir, sum vóru settir aðrenn hann kom í nevndina. Tær báðir eru Hákon Djurhuus og Hans David Petersen.

Í hesum tíðarskeiði hevur skúlanevndin hildið umleið 200 fundir.

Tá tað til næstseinasta kom munustýrisval á fyrsta sinni kundi atkvøðast persónliga, var Einar Waag tann, av teim um 105 valevnum, ið uppstillað vóru til kommunustýris-, líkningarnevndar- og skúlanevndarval, sum fekk nóg flestar persónligar atkvøður.

Á skúlanevndarfundinum tóku setti skúlastjórin Sigurd Heinesen og varaskúlastjórin Meinhard Johansen orðið, tær vildu báðir nýta høvi til at takka Einar Waag fyrri gott samstarv í hesi tíð og vóru tær á einum máli um, at Einar altíð hevur roynt at fíndið sum best burtur úr.

SOSIALURIN og Javnaðarflokkurin vilja eisini nýta høvi til, at takka Einari fyrri, at hann í hesi 25 árinu, við síðuna av nógvum øðrum álitisstørvm, eisini hevur umboðað flokkinn í skúlanevndini. Vít eru fullvísir í, at flokkurin í Einar Waag hevur átt ein verðugan og góðan umboðsmann.

Vít ynskja Einari tillukku við teimum 25 árunum og siga eina ferð enn — takk.

**REIÐARAVIRKI
HEILSOLA**
Kolonial & útgerð

**HERMETIKK
TIMBURHANDIL
KLÆDNABØD
SLEIPSTØD
SHELL-AVGREIÐSLA**

DEILDIR:

**SKALA SKIPASMIÐJA &
HANDILSVIRKI, SKALA**
Skipasmíð . Turkivirki . Handil

**HANDELSHUSET
PESCADERO A-S**
Strandgade 27A . København K
Tlf ASTA 1830 . Telex 5290

Pf. J. F. KJØLBRO

Klaksvík . Føroyar
Telefon 5489 . Telex 20
Telegramadr.: Kjølbros Klaksvík

tey næstu 50 árinu fara tað eisini at verða fiskagentur, ið titandi fara til arbeiðis. Og so statti verður að frammyvir, hvussu umskipað og moderní serað samfelag okkara verður, altíð verða brúk fyrri »Fiskepigernes Fagforening».

Vinarligar kvøður,

Sverre.

Søgan um Olgu

Smágentan mátti fara upp á ein krakk fyrri at rokka upp á talvuna. So fór hon at rokna og skriva. Pápi hennara bað hana tekna eitt hús við vindeygum og royki úr skorsteininum. Hon tók hvørt orð, sum hann segði, uppáftur og gjordi, sum hann segði. Tað var ótrúligt, at Olga ikki var meiri enn 3 ár og 3 mánaðir gomul. Men meiri forvitnisligt er tað, at hon er deyv.

Tá Olga var hálvársgomul, ørkymlaðust foreldrini. Hon lat ikki við seg koma, tá tey róptu á hana. Mosturin var deyv, so foreldrini høvdu grund til at óttast.

Tey fóru til lækna, men hann bað tey bara bíða nakrad afturat.

Pápi Olgu er elektromekanari í Odessa við Svartahavið. Hann tók nú ta avgerð, at hann sjálvur vildi royna at lera gentuna at tosa. Hann skrivaði til serfrøðingar í Moskva og fekk nógv góð ráð haðani. Og so fór hann, ágrýtin og tolin, at læra gentuna, og hann brúkti hvørja friløtu, hann hevði.

Eftir ráðum frá serfrøðingum legði hann dent á at fáa hana at herma eftir teimum vaksnu.

Tá Olga var 2 ár og 8 mánaðir fór hon at tosa við skili. Ikki dugði hon øll ljóðini, t.e. dugði hon ikki »æ» og »ø», men hetta bilti ikki nógv, tá hugsað verður um framstigi.

Herfyri tók Olga lut í blaðmannafundi, sum eitt tíðarrit

fyrri vandamál hjá deyvstummum hevði stílað fyrri.

Uttan at smæðast fortaldi hon fundinum, at hon æt Olga, at mamma hennara æt Lida, og at henni dámdi væl at spæla bólt.

Hon tosar grammatiskt rætt og lesur rættiliga skjótt.

Serfrøðingar eru samdir um, at tað er fyrst og fremst tolinum hjá pápanum fyrri at takka, at tann púra deyva Olga hevur lært at tosa.

Framhald frá 1. síðu. (1)

Her vóru virkisfúsir menn, Mortensens- og Thomsensmenn vóru dugnaligir; her var arbeiði til allar hendur á sjógví og landi.

At fiskagenturnar greiddu væl sítt arbeiðið úr hondum, vísa tann dag í dag tey diplómir og gullmerkir, sum arbeiðsgevarin hevur fíndið fyrri vel úr hondum greiddan fisk.

Sum vera man, var tilgongdin til felagið stór, úr øllum bygdam í Føroyum komu fiskagentur, og avgjördu hesar framskygdu gentur, at tað innlimingargjald, ið hevði verið 5 krónur, nú skuldi hekkast til 30 krónur, og at tað skuldi setast í ein grunn arbeiðsstættinum til bata.

Hetta vísti seg at vera ein góður taktikkur, tí seinri komu tær at fáa brúk fyrri egnari mátt og megi.

Tann fyrsti sáttmálin, sum

gjörður varð, ímillum fiskagenturnar og arbeiðsgevarin, ljóðaði á donskum, og var gjörður 20. april 1922.

Arbejds-løn 50 ore timen for losning og bredning af fisk, vanlig arbejds-løn 40 ore timen.

Vask af fisk
Islandfisk 2,25 ore for 100 stk.
Færoefisk 1,60 ore for 100 stk.
Smaafisk 0,80 ore for 100 stk.
Labrador 0,30 ore for 100 stk.

Hetta treyta av, at fiskurin varð koyrdur til karið, og at vatn var í karinum.

Annars var lønin henda:
Frá kl. 8 á morgni til kl. 6 seinnapart 40 oyru, — aftaná kl. 6 til 9 + 10 oyru, — frá kl. 9 á kvoldi til um morgunin dupulta grundløn.

Hesin sáttmáli var so galdandi til 1930 við smáum broytingum.

Vegna ringar tíðir avgjördu fiskagenturnar í 1930 at lækka lønina nakað.

Í hesum virkisfúsnu árum

Havnar Arbejdsmandafelag

heldur fund í fundarhøll felagsins mánadagin 31. januar kl. 20.00 við dagsskrá:

Roknskapurin
Ymiskt,
Filmfránvísan

STJÓRNIN

ARBÆIÐSTÓL
REIÐG
STOYPIGÓÐS
TIMBUR
BYGGITILFAR
JFK
Telefon: 5148 - 5265
Teigr.: Kjølbros, Klaksvík
Telex 20
KLAKKSVÍKAR
TIMBURHANDIL
Pf. J. F. KJØLBRO